

**ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM
PRO ŠKOLNÍ DRUŽINU
ZŠ LIBEREC, KAPLICKÉHO 384
Č.J.: ZŠKAP/0174/2013**

**ZÁKLADNÍ ŠKOLA LIBEREC, KAPLICKÉHO 384,
PŘÍSPĚVKOVÁ ORGANIZACE**

Platnost od: 1. 9. 2013

Obsah

Obsah.....	2
Charakteristika školní družiny.....	3
Cíle vzdělávání.....	4
Rozvíjené kompetence	4
Materiální podmínky	5
Personální podmínky	5
Podmínky pro zajištění bezpečného chodu školní družiny	6
Výchovně vzdělávací činnost.....	6
Obsah a formy vzdělávání	6
Tematické okruhy.....	7

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ŠKOLNÍ DRUŽINU

Základní škola, Liberec, Kaplického 384, Liberec, příspěvková organizace

IZO školy: 102789070

Tel.: +420 485 134 626

E-mail: skola@zs-kaplickeho.cz

Ředitel školy: Mgr. Pavel Zeronik

Vedoucí vychovatelka: Radka Bockschneiderová

Vychovatelka: Ing. Marcela Jirásková Cinková, Jana Zeroniková DiS, Štěpánka Syrovátková, Bc. Marta Ježková, Michaela Waldhauserová

Charakteristika školní družiny

Školní družina je součástí Základní školy Kaplického a Základní školy Gollova (odloučené pracoviště). Tvoří ji několik věkově smíšených oddělení. Do školní družiny mohou docházet i žáci dojíždějící, čekající na zájmové kroužky nebo odpolední vyučování. Jejich docházka je nepravidelná.

Na obědy docházejí žáci do školní jídelny.

Činnost školní družiny je zajišťována v pracovních dnech do 6,30 hodin do 16,30 hodin.

Zájmové vzdělávání ve školní družině žákům pomáhá utvářet a postupně rozvíjet klíčové kompetence v souladu se školním vzdělávacím programem školy a poskytuje jim základ všeobecného vzdělání orientovaného zejména na situace blízké životu a na praktické jednání a dovednosti.

Organizaci činností v průběhu dne pružně přizpůsobujeme potřebám žáků a aktuální situaci, vždy reagujeme i na neplánované situace v družině. V ranní družině jsou zařazovány klidné a nenáročné činnosti odpočinkového charakteru, které probíhají spíše individuální formou. Poměr řízených a spontánních činností je vyvážený.

Pobyt žáků ve školní družině provází řada režimových momentů – přechody, převlékání, zásady stolování, sebeobslužné činnosti apod. Snažíme se, aby probíhaly s co nejmenším úsilím, bez stresů a žáci je vykonávali automaticky.

Cíle vzdělávání

Ve školní družině usilujeme o naplňování těchto cílů:

- podporujeme osobní samostatnost a schopnost projevit se jako samostatná osobnost
- seznamujeme žáky se základy hodnot, na nichž je založena naše společnost
- podporujeme tělesný rozvoj a zdraví, osobní spokojenost a pohodu žáků
- motivujeme žáky k dalšímu poznávání a učení
- vedeme žáky k smysluplnému využívání volného času
- učíme všestranné a účinné komunikaci, toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem
- učíme žáky chránit své zdraví, uvědomovat si význam životního stylu
- vedeme žáky k dodržování řádu školní družiny a ke správnému chápání svých povinností a práv
- umožňujeme žákům posilovat své sebevědomí na základě pochopení a poznání své vlastní osoby
- vedeme žáky k dokončení započaté práce a přiměřeně hodnotit své výkony

Rozvíjené kompetence

Kompetence k učení:

- dokončí započatou práci
- umí zhodnotit své výkony
- klade si otázky a hledá odpovědi
- získané vědomosti dává do souvislostí

Kompetence k řešení problémů:

- všímá si dění kolem sebe a problémů
- hledá řešení
- rozlišuje správná a chybná řešení
- nenechá se odradit neúspěchem a vytrvale pracuje na řešení problému

Kompetence komunikativní:

- naslouchá druhým
- souvislými větami formuluje své myšlenky
- vyjadřuje své pocity komunikačními prostředky verbálními i neverbálními
- rozvíjí slovní zásobu

Kompetence sociální a personální:

- je odpovědný za své chování

- je tolerantní k ostatním
- vnímá nespravedlnost a dokáže se proti ní postavit
- dokáže pomoci a sám požádat o pomoc
- rozpozná vhodné a nevhodné chování
- respektuje zájmy a názory jiných

Kompetence občanské:

- uvědomuje si svá práva a povinnosti
- dbá na své zdraví a bezpečí
- chová se odpovědně
- vnímá krásy přírody a pečuje o ni

Kompetence pracovní:

- umí si vybrat zájmovou činnost
- dokončí započatou práci
- dokáže se zapojit do kolektivu a spolupracovat
- rozvíjí skupinovou práci
- plánuje a organizuje různé činnosti
- používá bezpečně pomůcky
- respektuje a dodržuje předepsaná pravidla

Materiální podmínky

Školní družina má vlastní účelově vybavenou místnost, která odpovídá potřebám žáků mladšího školního věku a umožňuje rozmanitou aktivitu, hry, zájmové činnosti a odpočinek. Je vybavena odpovídajícím nábytkem, stolními hrami a pomůckami. Část místnosti je pokryta kobercem a molitanovou matrací a žáci využívají tohoto prostoru ke hře se stavebnicemi, při odpočinkových činnostech a k rozhovorům v komunitním kruhu. Pro rukodělné a zájmové činnosti je místnost vybavena stoly a židlemi. Veškeré hračky, stavebnice, stolní hry apod. jsou umístěny tak, aby si je žáci mohli brát a ukládat samostatně. Školní družina využívá také tělocvičnu a školní zahradu

Personální podmínky

Pedagogické působení zajišťují vychovatelky, asistentky (v případě přiznaného podpůrného opatření pro žáka). Spolupracují s třídními učiteli, seznamují se s výsledky vyšetření v PPP a jinými problémy, které mohou mít vliv na práci žáka ve školní družině. Vychovatelky spolupracují též se všemi rodiči dětí.

Podmínky pro zajištění bezpečného chodu školní družiny

- vhodný stravovací a pitný režim
- vhodná struktura aktivit s dostatkem relaxace dané režimem družiny a skladbou zaměstnání
- zdravé prostředí užívaných prostorů družiny
- klidné prostředí a příznivé sociální klima
- respekt k potřebám jedince a jeho osobním problémům
- ochrana žáků před násilím, šikanou a dalšími patologickými jevy
- věková přiměřenost a motivující hodnocení v souladu s individuálními možnostmi žáků
- informovanost rodičů o činnosti školní družiny a jejím vnitřním životě

Výchovně vzdělávací činnost

Obsah výchovně vzdělávací činnosti je zpracován jako nabídka činností, ze kterých si vychovatelka vybírá podněty pro vlastní práci tak, aby byl dostatek prostoru k tvořivé práci. Je důležité práci přizpůsobovat konkrétním žákům a upravovat ji souladu s jejich dosavadní poznatkovou zkušeností a s jejich aktuálními zájmy. Program je tvořen podle podmínek školy a je určen žákům 1. – 5. ročníku základní školy.

Obsah a formy vzdělávání

Činnost a výchovné působení školní družiny vychází z požadavků pedagogiky volného času. Důraz je kladen především na dobrovolnost a pestrost aktivit. Samostatná činnost školní družiny je realizována formou pravidelných, průběžných i příležitostných činností.

Činnost a obsah vzdělávání vychází z oblasti RVP pro základní vzdělávání kapitoly *Člověk a jeho svět*, která je rozdělena do pěti tematických okruhů:

1. Místo, kde žijeme – žáci poznávají nejbližší okolí, organizaci života v rodině, ve třídě, ve škole, v obci a společnosti.

2. Lidé kolem nás – žáci si osvojují zásady vhodného chování a jednání s lidmi, poznávají význam a podstatu pojmu tolerance, empatie a vzájemná úcta, seznamují se základními právy a povinnostmi.

3. Lidé a čas – žáci se učí budovat správný režim dne a učí se jeho dodržování, sestavování a naplňování režimu ve školní družině, pěstují úctu k času druhých, učí se využívat svůj čas, využívají smysluplné volnočasové aktivity

4. Rozmanitost přírody – žáci se seznamují s proměnlivostí a rozmanitostí živé i neživé přírody

5. Člověk a jeho zdraví – žáci se učí poznat sami sebe, získávají ponaučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci a o odpovědnosti za své zdraví

Tematické okruhy

Tematický okruh	Formulace činnosti	Poznámky
Místo, kde žijeme	<p>Vyprávíme si o škole, školní družině.</p> <p>Seznamujeme se s novými žáky. Osvojujeme si komunikaci s dospělým a kamarádem.</p> <p>Kreslíme a malujeme zážitky z prázdnin.</p> <p>Poznáváme okolí školy, pravidla chování na komunikacích.</p> <p>Vyprávíme o významu slova domov, vlastní zážitky.</p> <p>Čteme pohádky a pověsti z našeho kraje.</p> <p>Kreslíme tematickou kresbu.</p> <p>Poznáváme důležitá a významná místa našeho města.</p>	<p>Kolektivní a seznamující hry</p> <p>Vycházky</p> <p>Četba a vyprávění</p>
Lidé kolem nás	<p>Pomocí kolektivních her (míčové, stolní, společenské) vytváříme dobré vztahy mezi kamarády, učíme se vzájemné pomoci a rozvíjíme schopnost empatie.</p> <p>Seznamujeme se se základy společenského chování – zdravení, úcta ke starším, stolování.</p> <p>Povídáme si o rodině, o zvyklostech – Vánoce, Velikonoce, Den matek.</p> <p>Vyrábíme dárky k významným dnům.</p> <p>Zpíváme koledy a písně k danému tématu.</p> <p>Povídáme si o povinnostech a základních právech dítěte.</p> <p>Spolupracujeme při praktických činnostech.</p> <p>Tolerujeme odlišnosti spolužáků.</p> <p>Na modelových situacích vytváříme návyky při styku s neznámými lidmi – správné řešení situací.</p>	<p>Řád školní družiny</p> <p>Hry sociální, komunikační</p> <p>Kolektivní práce, koláž</p>
Lidé a čas	<p>Rozlišujeme povinnosti a zábavu.</p> <p>Vyprávíme si o zásadách denního režimu.</p> <p>Besedujeme nad významnými událostmi v rodině – narozeniny, rodinné oslavy ...</p> <p>Besedujeme nad lidovými tradicemi a zvyky.</p> <p>Dodržujeme režim dne a pravidelné střídání činností ve školní družině.</p> <p>Poznáváme historické budovy v našem městě.</p>	<p>Vánoční šikulka, Velikonoce</p> <p>Vycházky do města a blízkého okolí</p>
Rozmanitost přírody	<p>Rozvíjíme vztah k přírodě, sounáležitost s přírodou.</p> <p>Pečujeme o pokojové květiny.</p> <p>Sbíráme přírodniny, vyrábíme různé předměty.</p> <p>Učíme se básničky s přírodní tematikou.</p> <p>Kreslíme a malujeme zážitky z vycházek.</p> <p>Poznáváme zvířata a ovoce, zeleninu, stromy.</p> <p>Při vycházkách uplatňujeme pravidla chování</p>	<p>Vycházka</p> <p>Tematická kresba, modelování</p>

	<p>v přírodě. Besedujeme o tom, jak člověk škodí nebo prospívá životnímu prostředí.</p>	
Člověk a jeho zdraví	<p>Dbáme na dodržování základních hygienických návyků. Besedujeme o zdravém životním stylu, nemocech, prevenci chorob. Zvyšujeme tělesnou zdatnost. Poznáváme sami sebe. Učíme se ošetřovat drobná poranění. Sestavujeme jídelníček, respektujeme zásady zdravé výživy. Zařazujeme do aktivit školní družiny relaxační chvílky, tělovýchovné chvílky, pohybové hry a dostatek pobytu a her na školní zahradě. Předvádíme si, jak se chováme na ulici, v dopravním prostředku apod., abychom předešli úrazům. Velkou pozornost věnujeme výchově chodce a cyklisty a v neposlední řadě též pohybu na in-line bruslích.</p>	<p>Míčové a závodivé hry</p> <p>Situační hry</p>

Ředitel školy

Zpracovala

Mgr. Pavel Zeronik

Radka Bockschneiderová